

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2024-05-23
2024:24Swedsec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för de anmälda överträdelserna anställd som kundrådgivare för privatkunder hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec).

Företaget har anmält att licenshavaren på en kunds uppdrag laddat ned kundens bank-id på sin privata mobiltelefon för att kunna vara behjälplig med ärenden samt att licenshavaren mottagit gåvor i form av pengar från kunden.

Med hänvisning till företagets anmälan har Swedsecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavarens licens återkallas.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

Av ett inspelat samtal från början av 2021 framgår att en kund ville ge licenshavaren en gåva om 50 000 kronor, vilket licenshavaren accepterade. Under samtalet uppger kunden också att en gåva om 25 000 kronor ska ges till en vän. Licenshavaren säger att någon behöver hjälpa till med överföringen eftersom det är svårt för licenshavaren att genomföra en överföring till eget konto. Kunden föreslår då att licenshavaren ska sätta in 75 000 kronor till kundens vän och att licenshavaren därefter ska be vännen att överföra 50 000 kronor till licenshavaren. Licenshavaren svarar att det är en bra lösning och licenshavaren kommer därefter via telefon i kontakt med kundens vän och presenterar det upplägg som kunden föreslagit. Transaktioner motsvarande upplägget genomförs sedan.

Ett drygt år senare ger kunden ytterligare en gåva om 25 000 till licenshavaren. Den transaktionen genomförs från licenshavarens mobiltelefon med användning av kundens bank-id. Detta hade laddats ned till licenshavarens telefon för att licenshavaren skulle kunna ta emot uppdrag från kunden via telefon. Flera transaktioner har också utförts genom signeringar som gjorts från licenshavarens mobiltelefon. I ett samtal före nyss nämnda gåva säger licenshavaren bl.a.: ”Ja, det går att ordna, jag fick ju en peng för inte så länge sedan från dig och det är så att jag kan ju sätta in det så att det inte syns...”.

Licenshavaren har härutöver mottagit ytterligare 15 000 kronor från kunden i poster om 5 000 kronor per gång.

Licenshavaren har också under 2022 och 2023 utfört 64 sökningar på närstående personer och 49 slagningar på sig själv.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Bakgrunden till det inträffade är att licenshavaren under våren 2011 började arbeta som personlig rådgivare och fick kontakt med två kunder, två äkta makar. Det byggdes upp ett förtroende och ett vänskapsband som skulle komma att bestå. Senare under våren flyttade licenshavaren till ett annat av företagets kontor. De äkta makarna ville då fortsatt ha kontakt med licenshavaren trots att de fick nya kontaktpersoner. Licenshavaren hjälpte dem t.ex. att gå från att betala räkningar manuellt till internettjänsten och licenshavaren förenklade kontostrukturen för att möjliggöra betalning via autogiro och e-faktura. Det gick, i genomsnitt, ungefär två månader mellan kontakterna.

Tiden gick och paret blev äldre och fick ett större behov av stöd. Licenshavaren föreslog att de skulle ta hjälp av sina barn eller barnbarn, men av olika skäl var de inte intresserade av det. Paret ville att licenshavaren skulle sköta deras ekonomi, vilket licenshavaren emellertid tackade nej till. Efter att maken dött i oktober 2020 föreslog licenshavaren att änkan skulle kontakta kommunen för att få hjälp av en god man, men hon var inte intresserad av detta.

Till slut kunde licenshavaren inte stå emot utan hjälpte änkan med betalningar och gav råd och hjälp i samband med deklarationen efter maken.

Under alla år som licenshavaren stöttat makarna har de förklarat hur tacksamma de varit för all hjälp. De har velat bjuda på middag och utge ekonomisk ersättning. Licenshavaren var emot detta, men till slut kunde licenshavaren inte tacka nej, trots att hen insåg att det var fel.

Licenshavaren inser att hen gjort fel när hen hjälpt makarna med deras ekonomi på ett sätt som inneburit att licenshavarens engagemang gått över gränsen för vad som ligger i dennes yrkesroll. Licenshavaren har agerat i syfte att hjälpa makarna, och senare änkan, och inte för egen vinnings skull. Licenshavaren ångrar att hen tog emot gåvorna. Gåvorna ska dock inte

ses som en ersättning för utfört arbete utan är den typen av gåvor som sker i en nära vänskapsrelation och som ett bevis på tacksamhet.

Under den tid som licenshavaren tog emot gåvorna fick licenshavarens partner ett sjukdomsbesked. Licenshavaren fick svårt att sova, blev ljudkänslig och hade stora koncentrationsproblem. Problemen blev värre i samband med att licenshavarens partner avled hösten 2022. Svårigheterna att balansera saknad, sorg med arbete var en utmaning som sannolikt spelade in i de brister som uppstått i arbetet och licenshavarens oförmåga att tacka nej till gåvorna.

Under våren 2023 gjordes en stor insats av företaget med anledning av licenshavarens situation. Samtal med psykolog och diakon har hjälpt licenshavaren till ett läge där vardagen har blivit hanterbar.

Det är licenshavarens förhoppning att disciplinnämnden beaktar licenshavarens svåra situation och att hen under ett långt arbetsliv i branschen aldrig varit föremål för anmärkningar av något slag. Det förhållandet att händelsen är isolerad till, i princip, en kund bör också kunna vägas in i bedömningen.

Överväganden

Det är genom företagets anmälan och licenshavarens erkännande klart att licenshavaren tagit emot gåvor från en kund om sammanlagt 90 000 kronor, att licenshavaren laddat ned kundens bank-id på sin mobiltelefon och via det hjälpt kunden med olika transaktioner samt att licenshavaren gjort obehöriga sökningar i företagets system på sig själv och på närstående.

Såväl det förhållandet att licenshavaren har tagit emot gåvorna från kunden som att licenshavaren laddat ned kundens bank-id på sin mobiltelefon för att den vägen kunna hjälpa kunden är synnerligen olämpligt och kan skada allmänhetens förtroende för företaget och för finansmarknaden. Sist nämnda handlande har visserligen, av allt att döma, skett för att hjälpa en kund i en utsatt situation och inte för egen vinnings skull. Licenshavaren har också själv befunnit sig i en utsatt situation till följd licenshavarens partners sjukdom och frånfälle och överträdelserna är, med bortseende från de otillåtna slagningarna, knutna till en kund. Sammantaget gör emellertid disciplinnämnden bedömningen att överträdelserna – särskilt med beaktande av att licenshavaren gått med på att låta betalningarna till sig gå via ett annat konto – är så allvarliga att en återkallelse är påkallad.

På disciplinnämndens vägnar

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, f.d. bolagsjuristen Mats Beckman, direktören Kajsa Lindståhl, f.d. chefsjuristen Jan Persson och justitierådet Kristina Ståhl.